

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 7C/25/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717211347
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Konáriková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6717211347.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Konárikovou v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 30 807 484, adresa na doručovanie písomností: Dr. Vodú 6, 984 01 Lučenec, proti žalovaným: I. Q. B., K.. XX.XX.XXXX, O. Q. XXXX/X, XXX XX G., zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Mihály s.r.o., so sídlom Jókaiho 121/16, 984 01 Lučenec, IČO: 47 241 331 a II. Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., so sídlom Rožňavská 1, 832 72 Bratislava, IČO: 35 914 939, o zaplatenie 13.615,48 €, takto

rozhodol:

I. Žalovaný I. a žalovaný II. sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 13.615,48 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný I. a žalovaný II. sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 13.09.2017 sa žalobca domáhal voči žalovanej I. a žalovanému II. zaplatenia sumy vo výške 13.615,48 € spoločne a nerozdielne. Žalobu odôvodnil tým, že sociálna poisťovňa, pobočka Lučenec, vyplatila poškodenej Q. O. dôchodkové dávky formou vdovského a sirotského dôchodku za obdobie od 14.09.2014 do 31.12.2016. Poškodenej boli vyplatené dôchodkové dávky z dôvodu smrteľného pracovného úrazu, ktorý utrpel jej manžel Y. O. dňa XX.XX.XXXX. Zamestnávateľom postihnutého bol v čase pracovného úrazu H.. X. B. - Q. B. - X., Q. X, XXX XX G.. K pracovnému úrazu došlo neďaleko železničnej stanice Hajnáčka, kde skupina traťových robotníkov vymieňala podvaly. Podľa protokolu Inšpektorátu práce v Banskej Bystrici č. IBB-040-50-2.6/P-J1-10 zo dňa 19.04.2010, dodatku č. 1 k protokolu zo dňa 17.10.2011 a dodatku č. 2 k protokolu zo dňa 09.02.2012 jednou z príčin smrteľného pracovného úrazu poškodeného bolo porušenie príslušných ustanovení zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v platnom znení zo strany zamestnancov žalovanej I. a žalovaného II. Sociálna poisťovňa, pobočka Lučenec, písomnou výzvou č. 27/2017 zo dňa 30.08.2017 a výzvou č. 28/2017 zo dňa 30.08.2017 vyzvala žalovaných na dobrovoľnú úhradu sumy vyplatenej na dôchodkových dávkach poškodenej. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní dobrovoľne uvedenú sumu žalobcovi nezaplatili, žiadal žalobca zaviazat' žalovaných spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy vo výške 13.615,48 €.

2. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom dňa 20.09.2018 tak, že žalovanému I. a žalovanému II. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 13.615,48 Eur. Zároveň žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

3. Voči rozsudku prvoinštančného súdu podal odvolanie žalovaný II. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 13Co/78/2019-160 zo dňa 28. decembra 2020 rozsudok okresného súdu zrušil a vec

vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia prvoinštančného súdu uložil zopakovať a doplniť dokazovanie vyžiadaným znaleckým posudkom (ZP) č. 10/2011 vypracovaným znalcom H.. Q. Q. a pripojeným spisom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 21C/21/2013 s tým, že prvoinštančný súd vyhodnotí každý vykonaný dôkaz jednotlivo a všetky vykonané dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadne na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vo veci opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie čo do skutkových a právnych záverov riadne odôvodní.

4. Okresný súd zabezpečil ZP č. 10/2011 vypracovaný znalcom H.. Q. Q., ktorý je súčasťou pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 21C/21/2013. Zároveň okresný súd vyzval žalovaného II., aby súdu postupom podľa § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku doplnil konkrétne podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia, z ktorých vyvodzuje záver, že žalovaní ako subjekty zodpovedné za náhradu škody za ňu zodpovedajú podľa svojej účasti na vzniknutí škody, t. j. podielovo, aby uviedol skutkové tvrdenia, ktoré odôvodňujú záver, že ide o zreteľa hodný prípad podľa § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zároveň pokiaľ žalovaný II. zotráva na dôkaznom návrhu oboznámenie sa s obsahom ZP č. 10/2011 znalca H.. Q. Q., aby uviedol vzhľadom na rozsah ZP, s ktorou konkrétnou časťou ZP navrhuje, aby sa súd na pojednávaní oboznámil a vykonal dokazovanie čítaním, ktoré skutkové tvrdenia žalovaného II. majú byť navrhnutým dokazovaním preukázané, prípadne aby postupom podľa § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku doplnil podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia vzťahujúce sa k navrhnutému dokazovaniu s tým, že strany sporu majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Súd vychádza len z tých skutočností, ktoré strany sporu v konaní tvrdili. Strana sporu je povinná tvrdiť také skutočnosti, ktoré zakladajú vznik jej práva, prípadne zánik jej povinnosti.

5. Žalovaný II. v elektronickom podaní doručenom okresnému súdu dňa 21.06.2021 uviedol, že ZP č. 10/2011 vo veci smrteľného pracovného úrazu zamestnanca firmy X. G. znalca H.. Q. Q. dopodrobna opisuje a vysvetľuje všetky porušenia, ku ktorým došlo zo strany spoločnosti X. a ŽSR. ZP poukazuje aj na porušenie iných osôb, ako žalovaných I. a II.. Pretože žalobca nežaloval správne všetky subjekty zodpovedné za uvedenú nehodu a vzniknutú škodu, je možné postupovať iba tak, že súd určí mieru zavinenia a podľa toho stanoví podiel každej tejto osoby na náhrade škody tak, ako to už urobil Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 21C/21/2013. Podľa právneho názoru žalovaného II. je nevyhnutné, aby súd v predmetnom konaní zohľadnil zodpovednosť a mieru zavinenia ďalších osôb podieľajúcich sa na vzniku škody, a to ŽSR a samotný poškodený. Uvedené je podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenie, z ktorého vyvodzuje záver, že keďže neboli žalobou žalované všetky subjekty zodpovedné za náhradu škody, ktoré za ňu zodpovedajú podľa svojej účasti na vzniknutí škody, nie je možné v danom prípade rozhodnúť inak ako podielovo. V ZP je jasne uvedené, že k pochybeniu pri uvedenej nehode došlo aj zo strany samotnej ŽSR, ktorá nesie svoj podiel viny na uvedenej nehode, konkrétne v prehľade porušených článkov jednotlivých legislatívnych ustanovení predpisov, vyhlášok, zákonov a záväzných nariadení v bode 3 na str. 67, ďalej v závere uvedené dokazuje zodpovedanie otázky č. 2. na str. 68 - 69, otázky č. 3. na str. 69, otázky č. 5. na str. 69 - 70, otázky č. 7 na str. 47 - 51, otázky č. 9 na str. 73, otázky č. 10 na str. 73, otázky č. 12 na str. 76, otázky č. 17 v časti pána H.. X. G. na str. 78 - 80 a otázky č. 18 na str. 80 - 81 ZP. Rovnako Inšpektorát práce Banská Bystrica v protokole č. IBB-040-50-2.6/P-J1-10 zo dňa 19.04.2010, v dodatku č. 1 zo dňa 17.10.2011 a dodatku č. 2 zo dňa 09.02.2012 týkajúci sa opätovného vyšetrenia príčin vzniku smrteľného pracovného úrazu Y. O.U. ustálil zistené nedostatky v príčinnej súvislosti s udalosťou v časti G ods. 1 písm. d) s tým, že zo strany žalovaného II. neboli nedostatky zistené. Žalovaný II. ďalej poukázal na rozsudok Okresného súdu v Lučenci sp. zn. 22T/281/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/57/2012, ktorým bol právoplatne uznaný za vinného z prečinu usmrtienia Y. O. B. S., kde taktiež v trestných konaniach boli ešte predtým právoplatne odsúdení a uznaní za vinných z prečinu usmrtienia Y. O. aj H.. X. G. - zamestnanec ŽSR a I. W.. Žalovaný II. ďalej poukázal, že si voči svojmu zamestnancovi splnil všetky povinnosti, tento bol riadne vyškolený a oprávnený vykonávať svoju prácu, išlo v jeho prípade o rutinné pracovné úkony. Žalovaný II. na konaní svojho zamestnanca, resp. iných osôb žiadne zavinenie nenesie, a teda uvedenú udalosť ani nezavinil. Tretia osoba má povinnosť nahradiť poskytnuté dávky žalobcovi len v takom rozsahu, v akom je jej zavinené protiprávne konanie v príčinnej súvislosti s poskytnutými dávkami, na ktoré poisťencovi vznikol nárok v dôsledku konania tretej osoby. V rozsahu, v akom sa na vzniku nároku poistenca na poskytnutie dávky podieľali iné okolnosti, prípadne v akom rozsahu bol spôsobený spoluzavinením poistenca, tretia osoba nezodpovedá.

6. Na pojednávani dňa 09.09.2021 sa nezúčastnil žalobca, ktorý svoju neúčast' na pojednávani riadne a včas ospravedlnil, súhlasil s tým, aby súd vo veci konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalovanej I., hoci mu predvolanie na pojednávani bolo doručené riadne a včas, sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčast' na pojednávani neospravedlnil, nežiadal súd o odročenie pojednávania. Žalovaný II. na pojednávani uviedol, že zotráva na všetkých skutkových tvrdeniach uvádzaných v konaní. Má za to, že celú nehodovú udalosť treba posúdiť aj v kontexte činností Železníc Slovenskej republiky (SR), ktoré neboli označené ako žalovaný v tomto spore, avšak ktoré podľa názoru žalovaného II. nesú časť zodpovednosti za vzniknutú škodu. Konkrétne povinnosti, ktoré Železnice SR porušili a ktoré viedli k vzniku nehodovej udalosti dokumentuje znalecký posudok H.. Q. č. 10 z r. 2011, ďalej uviedol, že pre priznanie regresných nárokov sociálnej poisťovne vyplývajúcich zo zákona o sociálnom poistení, ako osobitného občianskoprávneho vzťahu je rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby, a to bez zreteľa na to, či v prípade tejto tretej osoby prichádza v inom vzťahu do úvahy jej prípadná objektívna zodpovednosť. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 21C/21/2013, ktorý rozsudok bol potvrdený aj odvolacím súdom, v ktorom už bolo rozhodnuté o miere spoluzavinenia žalovaného II..

7. Na návrh žalovaného II. súd na pojednávani vykonal dokazovanie oboznámením sa s protokolom Inšpektorátu práce Banská Bystrica č. IBB-040-50-2.6/P-J1-10 zo dňa 19.04.2010 v znení dodatku č. 1 zo dňa 17.10.2011 a dodatku č. 2 zo dňa 09.02.2012 z vyšetrenia príčin vzniku smrteľného úrazu Y. O., z ktorého zistil, že Inšpektorát práce Banská Bystrica vyšetroval príčiny vzniku smrteľného pracovného úrazu Y. O. K.. XX.XX.XXXX. Vyšetrovaná udalosť bola smrteľným pracovným úrazom podľa § 17 ods. 4 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zamestnávateľ postihnutého bol H.. X. B. - Q. B. - X., Q. X, G., H.: XX XXX XXX. Kontrolovaným subjektom, kde sa úraz stal, boli Železnice Slovenskej republiky, generálne riaditeľstvo, Klemensova 8, Bratislava, regionálne riaditeľstvo údržby železničnej infraštruktúry Zvolen, M. R. Štefánika 295/2, Zvolen, stredisko miestnej údržby traťový obvod Jesenské, IČO: 31 364 501. Z obsahu protokolu vyplýva, že dňa 13.06.2009 ráno o 06.12 hod. vystúpila skupina traťových robotníkov v počte 10 osôb v železničnej stanici Hajnáčka z osobného vlaku Os 6241, aby v priebehu dňa zabezpečila výmenu betónových podvalov v úseku medzi stanicami Hajnáčka a Výhybnou Urbánka v km 82,542 až 83,068. Vedúci prác H.. G. vykonal poučenie pracovnej skupiny o pracovných činnostiach a presune na pracovisko a zároveň ústne poveril I. W. vedúcim pracovnej skupiny. Po určení a vyzdvihnutí pracovného náradia sa pracovná skupina odobrala na pracovisko. V čase o 06.31 hod. bol zo železničnej stanice Hajnáčka vypravený vlak Os 6701, ktorý viedol rušňovodič B. S.. Rušňovodič po odchode zo stanice postupne navodil na elektrickom rýchlomery hnacieho dráhového vozidla rýchlosť 55 km/h a potom 75 km/h a touto rýchlosťou prechádzal aj cez miesto udalosti. S. D., ktorý išiel ako posledný za skupinou traťových robotníkov vo vzdialenosti asi 50 m, keď zbadal blížiaci sa vlak, zakričal na chlapov, aby vystúpili z koľaje. G. Á. a Y. O. spolu s vedúcim pracovnej skupiny I. W. sa snažili vyložiť motorovú zatáčačku z koľaje mimo priechodný prierez. To sa im aj podarilo, ale napriek tomu vlak zachytil prednou ľavou časťou Y. O. a odhodil ho do priekopy do vzdialenosti asi 10 m, pričom utrpel poranenia, ktorým na mieste podľahol. Z dodatku č. 2 k protokolu vyplývajú zistené nedostatky v príčinnej súvislosti s udalosťou, ktoré zo strany postihnutého neboli zistené, zo strany zamestnávateľa H.. X. B. - Q. B. - X., Q. X, G. boli zistené v rozsahu, že dňa 13.06.2009 zamestnávateľ nevykonal nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia zamestnancov pracovnej skupiny tým, že nezabezpečil včas vystúpenie zamestnancov s motorovou zatáčačkou z koľaje na bezpečné miesto, aby nedošlo ku kolízii s prichádzajúcim osobným vlakom č. Os 6701, čím zamestnávateľ porušil § 6 ods. 1 písm. h) bod 2 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zamestnávateľ nevydal vedúcemu prác bezpečnostné štítky pre vedúcich pracovných skupín na účely objednávky od ŽSR Bratislava, ktorej predmetom bola výmena betónových podvalov v úseku Hajnáčka - Urbánka km 82,542 - 83,068, následkom čoho tieto neboli dňa 13.06.2009 odovzdané službukonajúcemu výpravcovi a nebol s ním dohodnutý konkrétny spôsob zabezpečenia pracovnej skupiny pri výmene podvalov, čo bolo jednou z príčin smrteľného pracovného úrazu postihnutého Y. O.. Zamestnávateľ tým porušil § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zamestnávateľ ďalej nezabezpečil dôslednú spoluprácu so službukonajúcim výpravcom pri presune pracovnej skupiny vedenej I. W. v tom, že tento neoznámil výpravcovi nasadenie ľahkého koľajového prostriedku - motorovej zatáčačky - na koľaj č. 3, smer a spôsob jeho presunu na pracovné miesto, čo bolo jednou z príčin smrteľného pracovného úrazu postihnutého Y. O.. Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie bezpečného pracovného postupu pri výmere podvalov. Zo strany kontrolovaného subjektu, kde sa stal úraz - ŽSR, Klemensova 8 - neboli zistené nedostatky. Zo strany iného kontrolovaného subjektu - ZSSK Slovensko, a.s., Bratislava - neboli

zistené nedostatky. Zo strany rušňovodiča B. S. - zamestnanca zamestnávateľa Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Rožňavská 1, 832 72 Bratislava - boli zistené nedostatky v rozsahu, že rušňovodič hnacieho dráhového vozidla nedodrжал dňa 13.06.2009 v úseku trate železničná zastávka Hajnáčka - Výhybňa Urbánka v km 82,750 - 83,100 prechodné obmedzenie traťovej rýchlosti 30 km/h, hoci bol o tejto skutočnosti vyzozumený všeobecným rozkazom, prehliadol návestia, ktorými bol úsek pomalej jazdy viditeľne označený, prehliadol aj osoby v koľajisku a v blízkosti koľaje, nepoužil návest' 104 " pozor " a hnacím dráhovým vozidlom zachytil a usmrtil postihnutého Y. O., čo bolo jednou z príčin smrteľného pracovného úrazu postihnutého. Uvedeným konaním porušil § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 41 ods. 1 písm. f), i) Vyhlášky č. 250/1997 Z. z., ktorou sa vykonáva dopravný poriadok dráh účinného v čase smrteľného pracovného úrazu.

8. Súd na návrh žalovaného II. vykonal dokazovanie oboznámením sa so ZP č. 10/2011 vypracovaným znalcom H.. Q. na podnet zadávateľa Inšpektorát práce Banská Bystrica a oboznámil sa s bodom 3 na str. 67 posudku, s odpoveďou na otázku č. 3 str. 68 - 69 posudku, zodpovedanie otázky č. 5. na str. 69 - 70 posudku, č. 7 na str. 47 - 51 posudku, zodpovedanie otázky č. 9 na str. 73 posudku, zodpovedanie otázky č. 10 na str. 73 posudku, zodpovedanie otázky č. 12 na str. 73 posudku, zodpovedanie otázky č. 17 v časti H.. G. na str. 78 - 80 posudku, zodpovedanie otázky č. 18 na str. 80 - 81 posudku. Súd zistil, že zadávateľ ŽSR (objednávateľ) prác nevykonal kontrolu dodržiavania bezpečnostných postupov pri činnosti v mieste ohrozenia na trati v zmysle zmluvy BOZP medzi dodávateľom X. G. a odberateľom. Z výpovedí riadiacich zamestnancov vedúcich prác H.. G. a pracovných skupín p. W. ako aj p. S. vyplýva, že výkonní pracovníci neboli preukázateľne poučení o ich konkrétnej pracovnej činnosti a bezpečnosti pre výkon určených prác, o čom nebol vykonaný ani zápis v denníku BOZP. Znalec na niekoľkých miestach v texte posudku upozorňuje na právne postavenie vedúceho prác dodávateľa prác X. G., a to či H.. G. mal pre túto funkciu u firmy X. G. uzavretý preukázateľný pracovnoprávny vzťah. Jednalo sa o riadiaceho pracovníka so zodpovednosťou za prevádzkový a bezpečnostný chod celej akcie. Otázne je, či bola na tejto „akcii“ vôbec uvedená funkcia skutočne zriadená, keď pre túto funkciu so žiadnym pracovníkom nebol uzatvorený u firmy X. G. pracovnoprávny vzťah. Túto funkciu viac-menej samozvane sám od seba začal vykonávať H.. G. - zamestnanec ŽSR SMÚ TO Jesenské vo svojom pracovnom voľne. Prvoradou úlohou vedúceho prác zamestnaného u firmy X. pre túto funkciu bolo povinne sa oboznámiť s vydaným platným dokumentom pre túto funkciu, t. j. objednávka a zmluva BOZP. V prípade ním zistených nedostatkov na tieto upozorniť. Znalec konštatoval ďalšie nedodržané povinnosti vedúceho prác, a to, že nezabezpečil, aby žiadny zamestnanec nezasiahol ani svojím telom a ani žiadnym predmetom možnej kolízie do priestoru možného ohrozenia. Uzatvoril s fyzickými osobami, ktoré mal pri výkone pracovnej činnosti riadiť len ústnu dohodu o výkone prác, čím bol porušený Zákoník práce. Nevydal bezpečnostný štítok vedúcim pracovných skupín. Nariadené poučenie zamestnancov o bezpečnosti bolo vykonané ústne bez toho, aby o tomto bol vykonaný záznam do denníka BOZP, čo menovaný nevedel preukázať. Vedúci pracovných skupín boli svojim výkonom od vedúceho prác poverení len ústne bez dokladovania tohto nariadenia. Zápisy v stavebnom denníku nie sú v súlade so Stavebným zákonom a ďalšími predpismi. Odchod pracovných skupín na trať nemal odsúhlasenú výpravcami a nežiadal od výpravcov zápis do telefónneho zápisníka o tom, že tieto pracovné skupiny skutočne boli ním vyslané na trať. Pracovné skupiny vyslal na trať svojvoľne bez vedomia a súhlasu výpravcov. Neviedol denník BOZP. Znalec v odpovedi na otázku vymenúva konkrétne predpisy ŽSR Bz, ktoré boli takýmto konaním porušené. Znalec v ZP ďalej menuje konkrétne predpisy ŽSR Bz, ktoré svojim konaním porušil vedúci pracovnej skupiny I. W. a O.. X. S.. ZP znalec vypracoval z dokladov, ktoré mu pri zadaní boli doručené Inšpektorátom práce Banská Bystrica. Znalec sa nezúčastňoval žiadnych vyšetrovaní, ani vypočúvaní zainteresovaných v prípade. Znalec v posudku uviedol, že v materiáli pod bodom č. 3 sú o priebehu deja uvádzané nepravdivé a odlišné skutočnosti, preto znalec tento materiál nemôže použiť pre skutočný popis priebehu deja. Práce na výmene podvalov v medzistaničnom úseku ŽST Hajnáčka - Výhybňa Urbánka sa vykonávali na základe objednávky a zmluvy medzi firmami X. a ŽSR. Znalec v ZP ďalej zhodnotil správu o uzavretí veľkej nehody kategórie A5 - usmrtenie osoby, ku ktorej došlo dňa 13.06.2009 vydané pod č. j. 01302/2009-0440/21/4163 ŽSR gr OBI Bratislava. Znalec uviedol, že správa neodôvodnene neanalyzuje priebeh pracovnej činnosti v dopravnej kancelárii ŽST Hajnáčka v čase približne od 05.40 hod. do 06.30 hod., kedy sa na tomto pracovisku vystriedalo viac pracovníkov súvisiacich s činnosťou na tejto akcii a bolo potrebné vykonať rozbor výpovedí všetkých tam zúčastnených zamestnancov, ktorá analýza by vypovedala o skutočnom priebehu situácie v danom kritickom čase. Správa neanalyzuje skutočné postavenie H.. G. ako zamestnanca ŽSR na tejto akcii, a teda vôbec nevystihla jeho skutočnú činnosť.

Neanalyzuje skutočný priebeh celej situácie o konaní s bezpečnostnými štítkami. V správe nie je ani zmienka o legislatívnosti uzatvorenej objednávky a zmluvy BOZP medzi firmami X. G. a ŽSR. Znalec ďalej realizoval zhodnotenie správy výsledok vyšetrovania príčiny vzniku smrteľného pracovného úrazu traťového robotníka Y. O., ku ktorému došlo dňa 13.06.2009. Vyšetrovaciu správu vyhotovili ŽSR gr OBI Bratislava. Podľa organizačného usporiadanie odboru bezpečnosti a inšpekcie na generálnom riaditeľstve ŽSR Bratislava na tomto odbore okrem oddelenia vyšetrovania železničných nehôd je aj oddelenie BOZP, ktoré zastrešuje vyšetrovanie porušenia BOZP v rámci železníc Slovenska. Aj v tomto prípade toto oddelenie, pretože k prípadu došlo na dopravnej ceste ŽSR, tento prípad zo zákona muselo vyšetriť ako porušenie BOZP. Materiál obsahuje objektívne a presné popísanie vzniku celého prípadu, ako aj presné vymenovanie porušení jednotlivých predpisových ustanovení príslušných predpisov, ktoré boli základnou príčinou vzniku tohto neželaného stavu. Tento zápis bol dňa 02.07.2009 vo Zvolene prejednaný za prítomnosti šetriacich orgánov ŽSR a dodávateľa prác X. G., ktorý k predloženej správe nemal pripomienky. Znalec v ZP ďalej rozoberá, ktoré predpisové ustanovenia pre výkon vlastnej činnosti boli porušené H. G., ktorý vykonával práce pravdepodobne v brigádnickej funkcii u firmy X. G.. Zamýšľal sa nad tým, či táto funkcia bola v skutočnosti zriadená, keď pre túto funkciu so žiadnym pracovníkom firmy X. G. nebol zriadený pracovnoprávny vzťah. Túto funkciu viac-menej samozvane sám od seba začal vykonávať H. G. - zamestnanec ŽSR SMÚ TO Jesenské vo svojom pracovnom voľne. H. G. nezabezpečil, aby žiadny zamestnanec nezasiahol ani svojím telom ani žiadnym predmetom možnej kolízie do priestoru možného ohrozenia, uzatvoril s fyzickými osobami, ktoré mal pri výkone pracovnej činnosti riadiť, len ústnu dohodu o výkone prác, nevydal bezpečnostný štítok vedúcim pracovných skupín, nariadené poučenie zamestnancov o bezpečnosti bolo vykonané ústne bez toho, aby o tomto bol vykonaný záznam do denníka BOZP, vedúci pracovných skupín boli svojím výkonom od vedúceho prác poverení len ústne bez dokladovania tohto nariadenia, zápisy v stavebnom denníku nie sú v súlade so Stavebným zákonom a predpismi ŽSR Bz1, odchod pracovných skupín na trať nemal odsúhlasenú výpravcami a nežiadal od výpravcov zápis do telefónneho zápisníka o tom, že tieto pracovné skupiny skutočne boli ním vyslané na trať, pracovné skupiny vyslal na trať svojvoľne bez vedomia a súhlasu výpravcov, nevedol denník BOZP. Znalec konštatuje, že jednoduchou príčinou vzniku smrteľného pracovného úrazu dňa 13.06.2009 pri danej akcii na danom mieste na danej trati bol stret vlaku s osobou (aj mechanizmom) v koľaji trate. V čase vzniku tejto nehody sa na uvedenej koľaji nemal nachádzať jeden z uvádzaných subjektov, a to buď vlak, alebo pracovná čata. Pri súčasnom jestvovaní oboch naraz potom muselo zákonite dôjsť k vzniku tejto neželanej tragédie. Pri vzniku tejto situácie bolo na veci najhoršie to, že u oboch subjektov - pracovná skupina verzus vlak, dochádzalo súčasne naraz k porušovaniu predpisových ustanovení tak, ako je uvádzané v ZP. Zárodok vzniku tejto situácie je potrebné hľadať ešte v čase, keď sa tvorila zmluva BOZP tým, že v nej boli vynechané rozhodujúce ustanovenia o priebehu konania tejto akcie. Značným nedostatkom bolo aj to, že dopravná kancelária, jej výpravcovia v ŽSR žst Hajnáčka, nemala v predstihu ani počas konania tejto akcie, základné informácie o jej konaní, čím by končiaci aj nastávajúci výpravca bol pri preberaní informácií získal základné vedomosti, potom by sa nemohlo stať, že výpravcovia pri pohybe zamestnancov firmy X. G. ráno dňa 13.06.2009 v dopravnej kancelárii sa pohybovali bez toho, aby si výpravca urobil poriadok a vydal okamžite záväzné predpisové pokyny, čím by následne riadenie pohybu pracovných skupín sa muselo konať podľa ich rozkazov a nariadení, a nie podľa vlastných pokynov H. G., o ktorých nariadeniach a konaní výpravcovia nevedeli. Výpravcovia o konaní pracovných skupín nemohli vedieť, pretože im nebolo umožnené dostať bezpečnostné štítky od jednotlivých pracovných skupín a následne vykonať tomu prislúchajúce ďalšie dopravné opatrenia. Na prvom mieste by to museli byť obojstranné zápisy BOZP a následne by sa každý výpravca musel zaujímať, či pred skutočným odchodom týchto pracovných skupín na trať, ktoré ešte naviac budú obsadzovať koľaj, budú už krytí posadením výstražných terčov č. 148. Každý výpravca by v takomto momente už musel vlak Os 6701 písomne rozkazom upozorňovať rušňovodiča na pohyb pracovných skupín v okolí koľaje, čo by pre rušňovodiča znamenalo povinnosť zadávať návěstí č. 104. V tomto momente by už rušňovodič strácal možnosť výhovorky, že hľadal hektometrovníky. Rušňovodič nemal najmenší dôvod sa vyhovárať na to, že nevidel osadený predzvestný štít „3“ umiestnený na veľmi dobrom viditeľnom mieste, čo dokazuje aj predložená fotodokumentácia.

9. Z potvrdenia o výške vyplatených dávok dôchodkového poistenia zo dňa 23.08.2017 sociálnej poisťovne - ústredie súd zistil, že v súlade s § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov vo veci uplatnenia práva sociálnej poisťovne voči tretej osobe na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku jej zavineného protiprávneho konania, odbor dôchodkových dávok sekcie dôchodkového poistenia sociálnej poisťovne - ústredie, sociálna poisťovňa

vyplatila dávky dôchodkového poistenia pani Q. O. K.. XX.XX.XXXX, O. Q. XX, E. vo výške 13.615,48 €, a to vdovský dôchodok vo výške 8.206,12 € od 14.09.2014 do 31.12.2016 a sirotsky dôchodok vo výške 5.409,36 € od 14.09.2014 do 31.12.2016. Žalobca k potvrdeniu o výške vyplatených dávok dôchodkového poistenia zo dňa 23.08.2017 zároveň pripojil rozpis vyplatených dávok za obdobie od 14.09.2014 do 31.12.2016 (č. I. 12, 13 súdneho spisu).

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 21C/21/2013 súd zistil, že v konaní vo veci žalobcu Sociálna poisťovňa proti žalovanému Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., IČO: 35 914 939 o zaplatenie sumy 11.944,- Eur súd žalovaného zaviazal zaplatiť sumu 3.538,20 Eur a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalobca si nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnil z dôvodu, že vyplatil poškodenej Q. O. v súvislosti so smrteľným úrazom jej manžela Y. O. dávky úrazového poistenia (náhrada nákladov spojených s pohrebom, jednorazové odškodnenie manželky, jednorazové odškodnenie syna). Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy titulom náhrady škody. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že nielen zamestnanec žalovaného bol účastný pri spôsobení škody žalobcovi. Pokiaľ žalobca žaloval iba žalovaného, považoval okresný súd za dôvodné, aby žalovaný zodpovedal za vznik škody iba podľa svojej účasti na spôsobenej škode. Aplikoval pri rozhodnutí § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že škoda vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania v konaní, hlavne vzhľadom na obsah ZP H.. Q. Q.S. č. 10/2011 zo dňa 27.09.2011, ako aj vzhľadom na obsah protokolu inšpektorátu práce zo dňa 19.04.2010 v znení dodatkov č. 1 a 2, vznikla pôsobením viacerých škodcov, a preto tu existujú výnimočné okolnosti na rozdelenie náhrady škody. Súd prihliadol na skutočnosť, že spôsob a charakter porušení právnych povinností v príčinnej súvislosti so smrteľným úrazom Y. O. zo strany zamestnanca žalovaného - B. S., bola iného charakteru, ako pri zamestnancoch spoločnosti X.. Súd taktiež prihliadol na charakter zistených nedostatkov a zavinení v príčinnej súvislosti s nehodovým dejom, a preto rozhodol tak, že žalovaný zodpovedá za vznik škody iba podľa svojej účasti na spôsobenej škode v rozsahu 30 %. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 14Co/370/2016-278 zo dňa 9. júla 2019 rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 22.01.2016 č. k. 21C/21/2013-249 v odvolaní napadnutej časti, v ktorej súd I. inštancie žalobu zamietol, potvrdil.

13. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

14. Podľa § 238 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

15. Podľa § 238 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

17. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

18. Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

19. Podľa § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody.

20. Súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal z nespornej skutočnosti, ktorú žalovaní v konaní nepopierali a to je ich zavinené protiprávneho konania v dôsledku ktorého došlo k nehodovej udalosti. Protiprávneho konania sa dopustili zamestnanci žalovaného I. a žalovaného II. Uvedená skutočnosť jasne vyplýva z protokolu Inšpektorátu práce Banská Bystrica č. IBB-040-50-2.6/P-J1-10 zo dňa 19. 04. 2010. Z protokolu Inšpektorátu práce Banská Bystrica vyplýva, že zo strany poškodeného neboli zistené nedostatky a zo strany zamestnávateľa poškodeného spoločnosti X. G., I. X. Ž. H.. v tomto konaní, bolo zistené, že porušil zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, a to tým, že nezabezpečil včas vystúpenie zamestnancov s motorovou zátačkou z koľaje na bezpečné miesto, aby nedošlo ku kolízii, nevydal vedúcemu prác bezpečnostné štítky pre vedúcich pracovných skupín, následkom čoho tieto neboli dňa 13.06.2009 odovzdané výpravcovi a nebol s ním dohodnutý konkrétny spôsob zabezpečenia pracovnej skupiny, nezabezpečil dôslednú spoluprácu službukonajúcim výpravcom pri presune druhej pracovnej skupiny v tom, že vedúci skupiny neoznámil výpravcovi nasadenie ľahkého koľajového prostriedku. Vo vzťahu k žalovanému II. z tohto protokolu vyplynulo zavinené konanie jej zamestnanca - rušňovodiča, ktorý porušil zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci tým spôsobom, že nedodrжал dňa 13.06.2009 prechodné obmedzenie traťovej rýchlosti na 30 km za hodinu hnacím dráhovým vozidlom, vlakom sa pohyboval rýchlosťou až 75 km za hodinu, hoci bol o tejto skutočnosti vyrozumiený všeobecným rozkazom, prehliadol návestia, ktorým bol úsek pomalej jazdy viditeľne označený, prehliadol aj osoby v koľajisku a v blízkosti koľaje, nepoužil návesť 104 a hnacím dráhovým vozidlom zachytil a usmrtil poškodeného, čo bolo jednou z príčin smrteľného pracovného úrazu. Zamestnanci žalovaného I. a žalovaného II. boli uznaní vinnými z prečinu usmrtenia v trestnom konaní. Protokol Inšpektorátu práce Banská Bystrica z 19.04.2010 v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 reflektuje i závery ZP H.. Q., ktorý inšpektorát práce zohľadnil v rámci zistených nedostatkov. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že škoda žalobcovi vznikla v priamej príčinnej súvislosti so zavineným protiprávnym konaním zamestnancov žalovaného I. a žalovaného II.. Škodu teda spôsobilo viacero škodcov.

21. Pokiaľ je škoda spôsobená viacerými škodcami, ide o protiprávne konanie viacerých osôb, ktoré viedlo k jej vzniku, pričom nemusí ísť o aktívne spoločné konanie, postačí, ak bola škoda spôsobená viacerými osobami, hoci tieto konali nezávisle od seba. Rovnako nie je rozhodujúce, či ide o konanie fyzickej alebo právnickej osoby. Občianske právo vychádza z princípu solidárnej zodpovednosti viacerých škodcov. Vzájomný vzťah medzi zodpovednými subjektmi je daný tým, že zásadne ide o spoločnú a nerozdielnu zodpovednosť, resp. o solidárnu zodpovednosť viacerých osôb, ktoré sa zúčastnili na vzniku tej istej škody. Delená zodpovednosť za škodu je výnimkou z tejto zásady podľa § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ škodu spôsobilo viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne, a len vtedy, keď to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu, môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody. Solidárna zodpovednosť je zákonným východiskovým pravidlom, pričom pomerná alebo delená zodpovednosť je výnimkou z tohto pravidla a musí byť náležite odôvodnená, musí tu byť dané a preukázané súdu, že sú splnené podmienky na určenie tejto delenej zodpovednosti. Zákon nedefinuje, čo je možné považovať za odôvodnené prípady pre nerešpektovanie základnej zásady spoločnej zodpovednosti škodcov. Súd môže rozhodnúť o delenej zodpovednosti iba výnimočne, a to najmä vtedy, ak je rozdiel účasti škodcov na spôsobení škody celkom zrejmý a nebude mať za následok nevyhnutnosť škody alebo podstatné sťaženie jej vymožitelnosti. Zákon totižto preferuje ochranu poškodeného a opustenie tejto zásady predpokladá iba výnimočne. Pokiaľ sa nedá jednoznačne určiť podiel jednotlivých škodcov na vzniku škody, tak ako je to aj v tomto prípade, škodcovia za škodu zodpovedajú spoločne a nerozdielne. Zákon v prvom rade preferuje ochranu poškodeného, ktorý sa môže domáhať náhrady škody od ktoréhokoľvek škodcu.

22. Žalovaný II. v konaní žiadal zohľadniť mieru svojho zavinenia na vzniku škody. Navrhoval, aby žalovaní boli zaviazaní zaplatiť žalovanú sumu podielovo, podľa ich účasti na spôsobení škody. Poukázal na ZP č. 10/2011 znalca H.. Q., ktorý dopodrobna opisuje a vysvetľuje všetky porušenia, ku ktorým došlo zo strany spoločnosti X. a ŽSR. ZP poukazuje aj na porušenie iných osôb, ako žalovaných I. a II.. Žalovaný II. ďalej argumentoval, že žalobca nežaloval správne všetky subjekty zodpovedné za uvedenú nehodu a vzniknutú škodu. Podľa právneho názoru žalovaného II. je nevyhnutné, aby súd v predmetnom konaní zohľadnil zodpovednosť a mieru zavinenia ďalších osôb podieľajúcich sa na vzniku škody, a to ŽSR a samotného poškodeného. Keďže neboli žalobou žalované všetky subjekty zodpovedné za náhradu škody, ktoré za ňu zodpovedajú podľa svojej účasti na vzniknutí škody, nie je možné v danom prípade rozhodnúť inak ako podielovo. K týmto argumentom žalovaného II. súd uvádza, že z § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že východiskom pri zodpovednosti viacerých škodcov

za škodu je princíp spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti. S poukazom na ods. 2 uvedeného § sa len výnimočne môže spoločná zodpovednosť zmeniť na delenú. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje vzťah medzi poškodeným a samotnými škodcami. Následne vzťah medzi škodcami navzájom upravuje § 439 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého škodcovia, ktorí zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne, sa medzi sebou môžu vyrovnáť podľa účasti na spôsobení škody. Uvedený § vychádza z pasívnej solidarity škodcov a môže ustanoviť vzájomné vyporiadanie pre prípad, že by niektorý zo solidárne zaviazaných škodcov si myslel, že plnil viac, ako bola jeho účasť na spôsobenej škode. Zákon nevylučuje možnosť, že v prípade, ak je niekto spoločne a nerozdielne zaviazaný na náhradu škody, sa neskôr nemôže domáhať žalobou voči ostatným škodcom s poukazom na skutočnosť, že on plnil vo vyššej časti, ako bola jeho účasť pri spôsobení škody na zaplatenie odôvodnenej sumy. Takéto právo na vyporiadanie je samostatným majetkovým právom, ktoré môže byť kedykoľvek zaviazaným subjektom po plnení žalobcovi v tomto konaní uplatnené na súde. Predpokladom použitia ustanovenia § 439 Občianskeho zákonníka je solidárna zodpovednosť viacerých škodcov a skutočnosť, že došlo k plneniu jedným alebo viacerými zo solidárne zaviazaných škodcov. Ten škodca, ktorý poškodenému nahradil celú škodu alebo vo väčšom rozsahu, než je jeho podiel na spôsobenej škode, vyporiada sa na základe tohto ustanovenia s ostatnými škodcami podľa ich individuálnej účasti na spôsobenej škode. Vyporiadanie sa uskutočňuje prostredníctvom tzv. práva následného postihu. Môže sa uskutočniť buď dohodou alebo na základe súdneho rozhodnutia. Ak sa teda v tomto konkrétnom prípade žalovaný II. domnieva, že sa na vzniku žalovanej škody zúčastnili aj ďalšie subjekty, ktoré sa nestali stranou sporu, nie je tým dotknuté jeho právo vymáhateľné i v samostatnom súdnom konaní na vyporiadanie sa s ostatnými spoločnými škodcami. Uvedené však nemôže ísť na ťarchu poškodeného, teda žalobcu, ktorý môže požadovať náhradu škody v plnom rozsahu od ktoréhokoľvek škodcu, a teda má možnosť vybrať si toho, koho považuje za finančne najzdatnejšieho a ktorý pravdepodobne bude schopný nahradiť celú škodu.

23. Záverom súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cdo/149/2018. Dovolací súd rozhodoval vo veci totožných strán sporu, totožného skutkového a právneho základu. Predmetom konania bol totožný nárok žalobcu na zaplatenie sumy vyplnenej na dôchodkových dávkach poškodenej Q. O. formou vdovského a sirotského dôchodku avšak za iné časové obdobie ako v tomto konaní. Najvyšší súd SR skonštatoval správnosť záveru prvostupňového a odvolacieho súdu o spoločnej zodpovednosti viacerých škodcov za spôsobenú škodu.

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a právne závery rozhodol súd tak, že žalovaných I. a II. zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 13.615,48 € spoločne a nerozdielne titulom náhrady škody, ktorá žalobcovi vznikla výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaných.

25. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku podľa zásady pomeru úspechu v konaní tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v celom. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).